

Instrukcja Ogólna
nr IO/L/2

**POBIERANIE PRÓBEK
PRZEZ KLIENTA**

strona 1

stron 5

wydanie III

data wydania: 02.11.2022

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie

ORYGINAŁ

Instrukcja Ogólna

IO/L/2

Pobieranie próbek przez Klienta

Kopiowanie i rozpowszechnianie bez zezwolenia Prezesa Zarządu jest **z a b r o n i o n e**

	Imię i nazwisko	data	podpis
Opracował:	Magdalena Kłosińska-Sztonderska	02.11.2022	
Sprawdził:	Katarzyna Wojciechowska	02.11.2022	
Zatwierdził:	Katarzyna Wojciechowska	02.11.2022	

	Instrukcja Ogólna nr IO/L/2	strona 2
	POBIERANIE PRÓBEK PRZEZ KLIENTA	stron 5
		wydanie III
		data wydania: 02.11.2022
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie		

1. Cel, zakres i obszar stosowania instrukcji

Instrukcja opisuje sposób postępowania podczas pobierania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez Klientów Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie. Celem instrukcji jest zapewnienie reprezentatywności pobranego materiału i właściwego postępowania z próbką.

2. Odpowiedzialność

Personel Laboratorium odpowiada za przekazanie Klientowi informacji na temat sposobu pobierania próbki lub udostępnienie niniejszej instrukcji.

3. Sposób postępowania

UWAGA!

Laboratorium przyjmuje próbki w dni robocze od poniedziałku do piątku. Przed pobraniem próbki należy uzgodnić z Laboratorium termin dostarczenia próbki, dzwoniąc pod numer telefonu 24 254 20 80 lub osobiście w Laboratorium, którego siedziba mieści się w Kutnie przy ul. Przemysłowej 4.

3.1 Pobieranie próbek wody do badań mikrobiologicznych.

Próbki należy pobierać do butelek sterylnych, wydanych z Laboratorium. Butelki wydawane są w dni robocze w godzinach 7:00-15:00.

Pobraną próbkę należy dostarczyć do siedziby Laboratorium w dniu pobrania, najpóźniej do godziny 13.00

1. Miejsce pobrania próbki należy wybrać w taki sposób, aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem, ponieważ miejsce i sposób pobrania próbki ma zasadnicze znaczenie dla wyniku badania. Próbkę wody zaleca się pobrać z kranu najczęściej używanego. Należy unikać kranów będących w złym stanie technicznym, skorodowanych oraz tych, do których dostęp jest utrudniony.
2. Przed przystąpieniem do pobierania próbki zdjąć z kurka czerpalnego wszelkie urządzenia, takie jak np. perlator, rurka przedłużająca, wylewki i inne akcesoria.
3. Przed pobraniem próbek kurki wysterylizować. W tym celu przetrzeć kran wacikiem nasączonym denaturatem lub alkoholem i opalić w płomieniu palnika. W przypadku kranów czerpalnych z tworzywa sztucznego należy najpierw dokładnie je wyczyścić a następnie zdezynfekować przez zanurzenie w alkoholu lub denaturacie przez 2-3 minuty.
4. Odkręcić kran z zimną wodą, ustawić strumień wody wypływającej tak, aby nie rozpryskiwała się na boki. Wodę spuszczać około 5 minut.
5. Bezpośrednio przed pobraniem próbki otworzyć butelkę sterylną.
6. Butelkę trzymać w ręku uważając, aby nie doprowadzić do zanieczyszczenia jej.

	Instrukcja Ogólna nr IO/L/2	strona 3
	POBIERANIE PRÓBEK PRZEZ KLIENTA	stron 5
		wydanie III
		data wydania: 02.11.2022
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie		

7. Nie dotykając wlotu butelki napełnić ją do około 2/3 pojemności. Nie płukać butelki przed pobraniem. Nie odlewać nalanej już wody.
8. Butelkę z próbką szczelnie zamknąć od razu po pobraniu próbki i opisać w celu umożliwienia jednoznacznej identyfikacji próbki.
9. Butelkę z próbką zabezpieczyć przed ogrzaniem oraz chronić przed bezpośrednim światłem słonecznym.
10. Wypełnić formularz F-7/2.0.4 „Protokół z pobrania próbek przez próbkobiorców PWiK/klienta* nr ... z dn. ...” pobrany ze strony internetowej Laboratorium lub z Laboratorium.
11. W celu zminimalizowania możliwości zmian w pobranej próbce, należy możliwie najszybciej dostarczyć ją do Laboratorium, w uzgodnionym uprzednio terminie.

3.2 Pobieranie próbek wody do badań fizykochemicznych

Pojemniki na próbki można pobrać w siedzibie Laboratorium w godzinach 7:00-15:00. Dopuszcza się pobranie próbek w butelki po wodzie mineralnej niegazowanej.

Pobraną próbkę należy dostarczyć do Laboratorium w dniu pobrania, najpóźniej do godziny 13.00.

1. Miejsce pobrania próbki należy wybrać w taki sposób, aby było reprezentatywne i zgodne z określonym celem, ponieważ miejsce i sposób pobrania próbki ma zasadnicze znaczenie dla wyniku badania. Próbkę wody zaleca się pobrać z kranu najczęściej używanego. Należy unikać kranów będących w złym stanie technicznym, skorodowanych oraz tych, do których dostęp jest utrudniony.
2. Przed przystąpieniem do pobierania próbki zdjąć z kurka czerpalnego wszelkie urządzenia, takie jak np. perlator, rurka przedłużająca, wylewki i inne akcesoria.
3. Odkręcić kran z zimną wodą, ustawić strumień wody wypływającej tak, aby nie rozpryskiwała się na boki. Wodę spuszczać około 5 minuty.
4. Próbkę wody pobrać do czystej butelki, przepłukanej przed pobraniem co najmniej dwukrotnie pobieraną wodą. Podczas pobierania, woda powinna wpływać powoli do butelki.
5. Butelkę napełnić całkowicie, aż do przelania wody, tak aby przy powierzchni wody nie powstały pęcherzyki powietrza. Należy pobrać około 1,5 litra wody. Jeżeli konieczne będzie dostarczenie większej objętości próbki, Klient zostanie o tym poinformowany na etapie uzgodnień z Laboratorium.
6. Butelkę z próbką szczelnie zamknąć od razu po pobraniu próbki i opisać w celu umożliwienia jednoznacznej identyfikacji próbki.
7. Wypełnić formularz F-7/2.0.4 „Protokół z pobrania próbek przez próbkobiorców PWiK/klienta* nr ... z dn. ...” pobrany ze strony internetowej Laboratorium lub z Laboratorium.
8. Butelkę z próbką zabezpieczyć przed ogrzaniem oraz chronić przed bezpośrednim światłem słonecznym.

	Instrukcja Ogólna nr IO/L/2	strona 4
	POBIERANIE PRÓBEK PRZEZ KLIENTA	stron 5
		wydanie III
		data wydania: 02.11.2022
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie		

9. W celu zminimalizowania możliwości zmian w pobranej próbce, należy możliwie najszybciej dostarczyć ją do Laboratorium, w uzgodnionym uprzednio terminie.

Do rutynowego pobierania próbek zaleca się najpierw pobrać próbkę do badań fizykochemicznych a następnie do badań mikrobiologicznych.

3.3 Informacje dodatkowe

W przypadku próbek pobranych i dostarczonych przez Zleceniodawcę/przedstawiciela Zleceniodawcy, Laboratorium nie ponosi odpowiedzialności za sposób pobrania próbki, wybór miejsca pobrania próbki oraz postępowanie z próbką przez Zleceniodawcę/przedstawiciela Zleceniodawcy, etapy te mają wpływ na ważność wyników, a wyniki badań odnoszą się wyłącznie do otrzymanej próbki.

Wyniki badań próbek pobranych i dostarczonych przez Zleceniodawcę/przedstawiciela Zleceniodawcy mogą zostać uznane przez organy nadzorujące, za nieprzydatne do stwierdzenia zgodności w obszarze regulowanym prawem.

Laboratorium może odmówić przyjęcia próbki do badań wówczas, gdy pracownik Laboratorium przyjmujący próbkę stwierdzi, że stan próbki jest niewłaściwy np.: ilość próbki jest niewystarczająca.

W raporcie z badań zamieszczana jest informacja, że próbka została pobrana przez Klienta, a wszystkie informacje dotyczące czasu i miejsca pobrania próbki zostały uzupełnione według oświadczenia Klienta.

W przypadku próbek pobranych przez Klienta nie ma możliwości zapisu w raporcie z badań, że próbkę pobrano metodą akredytowaną.

4. Załączniki

brak

5. Dokumenty związane

PN-EN ISO 5667-1:2022-07 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 1: Wytyczne dotyczące opracowywania programów i technik pobierania próbek”

PN-EN ISO 5667-3:2018-08 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 3: Utrwalanie i postępowanie z próbkami wody”

PN-ISO 5667-5:2017-10 „Jakość wody – Pobieranie próbek – Część 5: Wytyczne dotyczące pobierania próbek wody do picia ze stacji uzdatniania i z systemów dystrybucji”

	Instrukcja Ogólna nr IO/L/2	strona 5
	POBIERANIE PRÓBEK PRZEZ KLIENTA	stron 5
		wydanie III
		data wydania: 02.11.2022
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kutnie		

6. Karta zmian i aktualizacji

nr kol. zmiany	treść zmiany podstawa zmiany	obowiązuje od dnia	opracował: nazwisko i imię	data, podpis	sprawił, zatwierdził: nazwisko i imię	data, podpis